

Na temelju članka 54. stavak 2. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj: 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08) i članka 17. Statuta Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice", Upravno vijeće Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice" na sjednici održanoj dana 29. prosinca 2010. donijelo je

PRAVILNIK O POSTUPKU S UMIRUĆIM I UMRLIM BOLESNICIMA TE O POSTUPKU OBDUKCIJE

Članak 1.

Ovim pravilnikom uređuje se postupak s umirućim i umrlim bolesnicima koji su hospitalizirani u Kliničkoj bolnici "Sestre milosrdnice" (u daljnjem tekstu: Bolnica) i s bolesnicima čija smrt nastupi u Bolnici, a prije hospitalizacije, u ambulanti, previjalištu i tome slično.

Članak 2.

Umirućim bolesnikom smatra se osoba kod koje je bezizgledno ili medicinski nemoguće poduzeti bilo kakve mjere održavanja životnih funkcija, a samo stanje umirućeg bolesnika utvrđuje liječnik specijalist.

Članak 3.

U Bolnici djeluju ovlašteni mrtvozornici, u pravilu patolozi, koje određuje Bolnica.

Ovlašteni mrtvozornik (u daljnjem tekstu: mrtvozornik) obavlja pregled umrlih u roku od dvanaest sati nakon nastupa smrti, odnosno najkasnije u roku od dvanaest sati od primitka obavijesti o slučaju smrti. Pregled umrloga mrtvozornik obavlja u Kliničkom zavodu za patologiju.

Mrtvozornici su u svom radu odgovorni neposredno ravnatelju te su dužni u cijelosti se pridržavati Pravilnika o načinu pregleda umrlih te određivanju vremena i uzroka smrti.

Članak 4.

Kada se radi o nagloj smrti, a uzrok je nepoznat, odnosno nejasan, mrtvozornik je obvezan zatražiti provedbu obdukcije.

Članak 5.

Kada se radi o nasilnoj smrti, odnosno kada mrtvozornik posumnja da je smrt prouzročena kaznenim djelom ili je u svezi sa izvršenjem kaznenog djela, obvezan je o tome obavijestiti ravnatelja i zatražiti provedbu obdukcije na Zavodu za sudsku medicinu.

Članak 6.

Kada mrtvozornik ustanovi ili posumnja da je uzrok smrti zarazna bolest, obvezan je poduzeti mjere za sprječavanje širenja zaraze i o tome je obavezan bez odgađanja izvijestiti nadležnu službu Zavoda za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i nadležno tijelo državne uprave koje obavlja poslove sanitarne inspekcije.

Članak 7.

U trenutku kada liječnik specijalist utvrdi da je bolesnik na umoru ili u teškom stanju, o tome je potrebno na najprikladniji način i po najbržem postupku izvijestiti obitelj bolesnika (brzozjav, telefon, izravna obavijest i tome slično).

Dužnost je voditelja odjela gdje se bolesnik liječi da organizira izvještavanje obitelji iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 8.

Na zahtjev umirućeg bolesnika ili ako je bolesnik još pri svijesti to zahtijevao, treba mu omogućiti kontakt s članovima obitelji.

Na zahtjev umirućeg bolesnika ili njegove obitelji umirućem bolesniku treba omogućiti nazočnost svećenika odnosno obavljanje vjerskog obreda.

Članak 9.

Na traženje bolesnika, klinika ili zavod gdje se bolesnik liječi dužna je omogućiti bolesniku posjetu javnog bilježnika radi sastavljanja oporuke.

Članak 10.

Umirućeg bolesnika i umrlu osobu mora se paravanom ograditi od drugih bolesnika u sobi.

Članak 11.

Vrijednosti, novac, nakit i druge osobne stvari umirućeg bolesnika popisati će u dva primjerka tročlano povjerenstvo određeno od voditelja odjela na kojem se bolesnik liječi. Oba primjerka popisa potpisat će članovi povjerenstva. Popisane stvari predat će se članu obitelji ili staratelju bolesnika zajedno s jednim primjerkom popisa. Drugi primjerak popisa odlaže se uz povijest bolesti.

Član obitelji ili staratelj bolesnika koji je primio stvari iz stavka 1. potpisom na oba primjerka popisa treba potvrditi primitak stvari.

U slučaju kada nije uspostavljen kontakt s obitelji ili starateljem, vrijednosti, novac, nakit i druge osobne stvari predat će se na pohranu u Službu ekonomsko financijskih poslova, u Blagajnu Bolnice, zajedno s popisom iz stavka 1. ovoga članka. Blagajnik na popisu svojim potpisom potvrđuje primitak stvari na pohranu.

Članak 12.

Nakon smrti bolesnika vrijednosti, novac i druge stvari umrloga koje su predane na pohranu u Blagajnu Bolnice, Služba ekonomsko financijskih poslova predati će, ako su podaci o njima poznati u Bolnici, članovima obitelji ili staratelju pošto ih pozove pisanim putem. Član obitelji ili staratelj treba potpisom potvrditi preuzimanje stvari umrloga.

Ukoliko se u roku od 30 dana nitko na poziv ne odazove ili ako poziv nije mogao biti upućen zbog nedostatka podataka o obitelji ili o staratelju, Služba ekonomsko financijskih poslova će iste predmete dostaviti Općinskom građanskom sudu u Zagrebu.

Članak 13.

Eventualne zubne proteze koje su do smrti iz bilo kojeg razloga bile izvađene, ponovno će biti postavljene u usta umrloga, a bradu treba podvezati zavojem preko tjemena.

Članak 14.

Posebna se pažnja mora primijeniti kod bolesnika kod kojih je prije smrti apliciran bilo kruti, bilo tekući radioaktivni izotop (terapijski ili dijagnostički) ili se radi o smrti bolesnika s nekom zaraznom bolešću (AIDS, hepatitis i slično).

Ako je u času smrti u bolesnika apliciran kruti radioaktivni izotop (igle, perle i slično), dužan je i ovlašten jedino liječnik specijalist izvaditi kruti izotop i sukladno pozitivnim propisima odložiti ga u trezor.

Ako je prije časa smrti u bolesnika bio apliciran tekući radioaktivni izotop (jod, zlato i dr.), a do samog trenutka smrti nije proteklo odgovarajuće vrijeme raspada (dekontaminacije), odluku o daljnjem postupku donosi nadležni stručnjak službe za zaštitu od radioaktivnog zračenja, a obavezan je utvrditi nakon kojeg se vremena smije umrlog prenijeti u Klinički zavod za patologiju.

Članak 15.

U slučajevima iz članka 14. ovoga pravilnika relevantni podaci unose se u povijest bolesti umrlog i u uputnicu za patološko-anatomsku obdukciju.

U slučaju da se radi o pokojniku s nekom zaraznom bolešću dežurni liječnik koji je ustanovio smrt dužan je o tome odmah obavijestiti službujućeg djelatnika u mrtvačnici na Kliničkom zavodu za patologiju radi provođenja potrebnih mjera zaštite.

Članak 16.

U trenutku kada nastupi smrt dežurni liječnik specijalist obavezan je konstatirati smrt, utvrditi točno vrijeme kada je smrt nastupila (dan, sat i minutu), uzrok smrti, te taj događaj pismeno konstatirati u povijesti bolesti dotičnog bolesnika i u uputnici za patološko-anatomsku obdukciju, uz ovjeru potpisom i faksimilom.

Liječnik iz stavka 1. ovoga članka dužan je bez odgode obavijestiti o smrti Klinički zavod za patologiju, kompletirati medicinsku dokumentaciju u povijesti bolesti i osigurati otpremu umrlog mrtvozorniku radi mrtvozorenja u vremenu predviđenim ovim pravilnikom.

Članak 17.

Ako do trenutka smrti nije uspostavljen kontakt s obitelji umrlog bolesnika, klinika ili zavod dužna je ponovno brzojavom, telefonom ili na drugi prikladan način obavijestiti obitelj umrlog bolesnika o smrti.

O tome na koji je način obitelj obaviještena o smrti, tko ju je obavijestio i s kime je kontaktirao te eventualno broj brzojava, upisati će se u povijest bolesti.

Članak 18.

Umrlo osoba mora se odijeljena paravanom zadržati na istom krevetu klinike ili zavoda gdje je nastupila smrt najmanje dva sata od trenutka smrti, odnosno do pojave ranih znakova smrti, a pola sata ako je bolesnik umro u jedinici intenzivne njege, a smrt potvrđena elektrokardiografski ili encefalografski.

Nakon isteka vremena iz stavka 1. liječnik specijalist dužan je ponovno konstatirati smrt, te utvrditi vrijeme pojave ranih znakova smrti. Ovaj nalaz odgovorni liječnik dužan je upisati u povijest bolesti, u karton umrlog (nožna cedulja) te u uputnicu za patoanatomsku obdukciju.

Kada dežurni liječnik sa sigurnošću utvrdi smrt, umrlo osoba se odvozi na Klinički zavod za patologiju.

Članak 19.

Nakon isteka dva sata od trenutka smrti, a nakon što liječnik specijalist ponovno utvrdi smrt, odnosno nakon isteka pola sata od trenutka smrti ukoliko je bolesnik umro u jedinici intenzivne njege, a smrt je potvrđena elektrokardiografski i encefalografski, umrloga treba pripremiti za prijenos u Klinički zavod za patologiju, na način da umrli treba biti bez odjeće, umotan u plahtu. Na nožni palac treba privezati karton umrlog koji mora biti u cijelosti i čitljivo popunjen te ovjeren potpisom i faksimilom službujućeg liječnika specijalista.

Karton umrlog treba sadržavati ime i prezime umrlog, matični broj bolesnika, naziv klinike i odjela s naznakom kata i sobe gdje je umro, datum i točno vrijeme smrti, kao i datum i vrijeme otpreme na Klinički zavod za patologiju.

Članak 20.

Liječnik specijalist na odjelu gdje je bolesnik umro obvezan je nakon utvrđene smrti u cijelosti ispuniti Uputnicu za patoanatomsku obdukciju, ovjeriti ju potpisom i faksimilom te ju zajedno s prijepisom povijesti bolesti umrloga dostaviti Kliničkom zavodu za patologiju.

U slučajevima kada je postavljen zahtjev da se obdukcija ne provodi liječnik specijalist na odjelu gdje je pokojnik umro obvezan je ispuniti i potpisati izvješće o uzroku smrti na obrascu "Potvrda o smrti", te ga dostaviti mrtvozorniku na Klinički zavod za patologiju odmah nakon odobrenja zahtjeva, a najkasnije u roku od 48 sati od trenutka smrti.

Članak 21.

Prijenos umrle osobe iz klinike odnosno zavoda u mrtvačnicu Kliničkog zavoda za patologiju obavljaju nosači bolesnika na poziv klinike ili zavoda u kojoj je bolesnik umro.

Prilikom pozivanja nosača radi prijenosa umrle osobe u mrtvačnicu obvezno im treba priopćiti vrijeme kada je bolesnik umro, naziv klinike ili zavoda, kat i broj sobe.

Članak 22.

Službujuća medicinska sestra na odjelu gdje je bolesnik umro obvezno nazoči preuzimanju umrloga u klinici ili zavodu od strane nosača. Nazočna medicinska sestra je odgovorna za to da umrla osoba bude pripremljena za prienos u Klinički zavod za patologiju na način utvrđen ovim pravilnikom.

Članak 23.

U slučaju da je smrt bolesnika nastupila prije hospitalizacije, u ambulanti, previjalištu ili slično, obveze odjelnog liječnika propisane ovim pravilnikom odnose se na službujućeg liječnika ambulante, a obveze odjelne medicinske sestre odnose se na medicinsku sestru u ambulanti.

Članak 24.

Nosači koji prenose umrlog iz klinike ili zavoda u mrtvačnicu Kliničkog zavoda za patologiju dužni su u postupku prijenosa sačuvati najveći mogući stupanj pijeteta te mirno i najkraćim putem prenijeti umrlu osobu iz klinike ili zavoda u mrtvačnicu Kliničkog zavoda za patologiju.

Povreda dužnosti iz stavka 1. predstavlja povredu radne dužnosti.

Članak 25.

Službujući djelatnik mrtvačnice Kliničkog zavoda za patologiju preuzima u mrtvačnici umrlu osobu od nosača bolesnika sa svom popratnom dokumentacijom predviđenom ovim pravilnikom te u posebnoj knjizi evidencije upisuje prezime i ime umrlog, kliniku ili zavod s koje je umrli dopremljen te vrijeme (sat i minutu) preuzimanja, o čemu obavještava dežurnog mrtvozornika.

U slučaju da umrla osoba nije dopremljena u skladu s ovim Pravilnikom, dežurni djelatnik mrtvačnice Kliničkog zavoda za patologiju izvještava o tome mrtvozornika.

Članak 26.

Dokumentaciju iz članka 17. klinike i zavodi moraju dostaviti Kliničkom zavodu za patologiju najkasnije do devet sati slijedećega dana od dana smrti.

Radnik Kliničkog zavoda za patologiju primitak dokumentacije iz članka 17. potvrđuje potpisom u dostavnoj knjizi odnosno klinike ili zavoda.

Članak 27.

Nakon preuzimanja umrloga u Kliničkom zavodu za patologiju umrli se odlaže u hladnjak, a ako za to nema mogućnosti polaže se na poseban za tu svrhu priređen odar, umotan u plahtu.

Nije dopušteno umrlu osobu polagati na pod mrtvačnice ili postupati s njom na bilo koji način koji bi mogao dovesti do promjena izgleda leša.

Postupanje suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka predstavlja povredu radne dužnosti.

Članak 28.

Umrli leži u mrtvačnici u pravilu do tri dana, a po potrebi, kada za to postoje opravdani razlozi, vrijeme ležanja u mrtvačnici može trajati i duže.

Odluku o tome hoće li se vrijeme ležanja u mrtvačnici produžiti donosi pročelnik Kliničke jedinice za obdukciju i mrtvozorstvo.

Članak 29.

Radi utvrđivanja uzroka smrti provodi se obdukcija svih bolesnika umrlih u Bolnici.

Članak 30.

Uža obitelj (bračni drug, roditelji i djeca) umrloga može podnijeti zahtjev da se obdukcija ne provodi odnosno da se ne provodi obdukcija pojedinih dijelova tijela umrle osobe. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku. Obrasci zahtjeva za neprovođenje obdukcije nalaze se u prilogu ovoga pravilnika i njegov su sastavni dio.

Obrazac zahtjeva popunjava se u četiri primjerka, i to po jedan za :

- podnositelja zahtjeva
- kliniku odnosno zavod gdje je bolesnik umro
- Klinički zavod za patologiju
- Ravnateljstvo

Evidenciju zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka vodi klinika odnosno zavod gdje je bolesnik umro, kao i Klinički zavod za patologiju.

Članak 31.

U povodu zahtjeva iz članka 27. ovoga pravilnika odluku da se obdukcija ne provede, odnosno da se ne provede obdukcija pojedinih dijelova tijela, donosi ravnatelj bolnice, uz pismenu i obrazloženu prethodnu suglasnost predstojnika klinike ili zavoda gdje je bolesnik umro i uz pismenu prethodnu suglasnost patologa koji je ujedno i mrtvozornik, imenovan sukladno pozitivnim propisima.

Suglasnosti predstojnika klinike ili zavoda i patologa odnosno mrtvozornika iz stavka 1. ovog članka nisu obvezujuće za ravnatelja koji bez obzira na te suglasnosti može odlučiti da se obdukcija provede.

Članak 32.

Obdukcija se mora provesti:

1. ako se radi o neprirodnoj smrti ili smrti nepoznatog uzroka,
2. ako je smrt nastupila tijekom dijagnostičkog ili terapijskog zahvata
3. ako smrt nastupi u roku od 24 sata od prijama osobe u zdravstvenu ustanovu,
4. ako je osoba sudjelovala u kliničkom ispitivanju lijeka ili medicinskog proizvoda, odnosno drugom znanstvenom ispitivanju u zdravstvenoj ustanovi i
5. u slučaju smrti osobe čiji se dijelovi tijela mogu uzimati radi presađivanja u svrhu liječenja sukladno posebnome zakonu
6. ukoliko mrtvozornik smatra da je to potrebno

Članak 33.

Klinički zavod za patologiju obavijestiti će kliniku ili zavod na kojoj je bolesnik umro o vremenu kada će se obdukcija provesti, kako bi zainteresirani liječnici klinike ili zavoda gdje je bolesnik liječen mogli pristupiti obdukciji.

Članak 34.

O tijeku i nalazima u postupku obdukcije vodi se protokol koji potpisuje obducent, što je uz uputnicu za obdukciju medicinska dokumentacija Kliničkog zavoda za patologiju.

Uzimanje tkiva i organa umrlog tijekom obdukcije provesti će se u okviru postupaka za rutinsku patohistološku dijagnostiku a u znanstveno-nastavne svrhe isključivo u skladu s pozitivnim propisima, uz postojanje potrebnih suglasnosti.

Nakon provedene obdukcije i utvrđenog uzroka smrti obducent je dužan sastaviti izvješće o uzroku smrti na obrascu "Potvrda o smrti" i dostaviti ga mrtvozorniku Bolnice.

Preliminarni izvještaj o obdukciji priopćiti će se usmeno liječniku koji je liječio umrlog bolesnika.

Kompletan obdukcijski nalaz obvezno se nakon obdukcije dostavlja klinici ili zavodu u kojem je umrli bilo liječen.

Članak 35.

Nakon završene obdukcije djelatnici mrtvačnice dužni su tijelo umrle osobe prirediti za otpremu radi ukopa.

Tijelo umrle osobe se radi ukopa predaje obitelji, odnosno od njih ovlaštenom pogrebniku koji ima ovlaštenje za prijevoz umrlih, isključivo uz prisutnost radnika iz mrtvačnice.

U slučaju da se tijelo umrle osobe treba prevoziti iz jednog mjesta u drugo u Republici Hrvatskoj ili izvan Republike Hrvatske, tijelo će se izdati obitelji, odnosno ovlaštenom prijevozniku umrlih tek nakon pismenog odobrenja ovlaštenog sanitarnog inspektora.

Članak 36.

Uz tijelo umrle osobe uručuje se obitelji odnosno prijevoznicima i dozvola za ukop koju potpisuje mrtvozornik Bolnice.

Tijelo pokojnika se ne smije predati na otpremu prije nego što je pribavljena slijedeća dokumentacija: pisano ovlaštenje obitelji, potpisano ovlaštenje prijevoznika, dozvola za ukop i dozvola sanitarnog inspektora.

Klinički zavod za patologiju vodi evidenciju podataka o tome kada je tijelo umrle osobe otpremljeno, tko je tijelo preuzeo i kamo se odvozi radi ukopa. Podaci se upisuju u Knjigu evidencije koju vodi djelatnik u mrtvačnici, a podatke kontrolira mrtvozornik Bolnice.

Članak 37.

Ukoliko se u roku od 5 dana od dana obdukcije ne javi obitelj umrlog ili od obitelji ovlaštena osoba, predstojnik Kliničkog zavoda za patologiju dužan je o tome obavijestiti Centar za socijalni rad općine na području kojeg je umrli imao prebivalište.

Članak 38.

Prije otpreme umrlog radi ukopa, odnosno prije nego se obavi zatvaranje limenog lijesa, obitelji umrlog na njihov zahtjev omogućiti će se kratak oproštaj od umrlog, kao i vjerski obred.

Članak 39.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Bolnice.

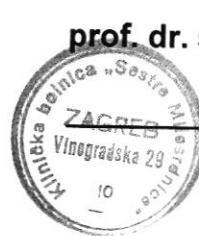
**Predsjednik Upravnog vijeća
Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice"**

prof. dr. sc. Tonći Lazibat

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice" dana 4. siječnja 2011.

**Ravnatelj
Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice"**

prof. dr. sc. Krešimir Rotim

MATIČNI BROJ PACIJENTA: _____
KLINIKA: _____
ODJEL: _____

Na temelju članka 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("NN" 150/08) i članka 30. i 31. Pravilnika o postupku s umirućim i umrlim bolesnicima te o postupku obdukcije podnosi se:

ZAHTJEV ZA NEPROVOĐENJE OBDUKCIJE

PODACI O UMRLOM:

Ime i prezime: _____

Datum rođenja: _____

Datum smrti: _____

Uzrok smrti: _____

PODACI O PODNOSITELJU:

Ime i prezime: _____

Br. osobne iskaznice: _____

Srodstvo: _____

Adresa stanovanja: _____

Nakon što smo ja i uža obitelj upoznati s tijekom bolesti, dijagnostičkim postupcima, načinom liječenja i uzrokom smrti, svjestan svih zakonskih, moralnih i pravnih posljedica ovoga zahtjeva, izjavljujem da ja i uža obitelj nemamo nikakvih dodatnih pitanja i zahtjeva, te nećemo tražiti naknadnu ekshumaciju niti bilo kakav sličan postupak, da nećemo postavljati zahtjeve koji bi mogli proisteći iz razloga neprovođenja obdukcije, niti postavljati druge zahtjeve koji bi mogli proisteći kao posljedica udovoljavanja ovom zahtjevu.

(vlastoručni potpis podnositelja)

U Zagrebu, _____.

U vezi s podnesenim zahtjevom da se obdukcija ne provodi, a nakon što sam razmotrio sve okolnosti u vezi s liječenjem i smrću _____, te nakon što su sve te okolnosti priopćene obitelji, **SUGLASAN SAM / NISAM SUGLASAN :**

U Zagrebu, _____.

(predstojnik klinike-zavoda)

U vezi s podnesenim zahtjevom da se obdukcija ne provodi, nakon što sam razmotrio sve okolnosti u vezi s liječenjem i smrću _____, a na osnovi obrazloženog mišljenja predstojnika Klinike/Zavoda za _____,

SUGLASAN SAM / NISAM SUGLASAN da se zahtjevu udovolji.

U Zagrebu, _____.

(mrtvozornik-patolog)

Na osnovi članka 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti(NN 150/08) i članka 30. i 31. Pravilnika o postupku s umirućim i umrlim bolesnicima te o postupku obdukcije, ravnatelj Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice " donosi slijedeću

ODLUKU

PROVESTI ĆE SE – NEĆE SE PROVESTI OBDUKCIJA

(ime i prezime i datum rođenja umrle osobe)

RAVNATELJ

prof. dr. sc. Krešimir Rotim

U Zagrebu, _____.

11/11/11